

Отже, можна підсумувати, що ступінь оптимізації державного регулювання, що залежить від конкретної ситуації в певній країні, є важливим при дослідженні причин існування та поширення корупції. Досліджуючи причини корупції, ми не повинні нехтувати станом суспільства в цілому.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Індекс сприйняття корупції-2018 // Офіційний сайт Трансперенсі Інтернешнл Україна. URL: <https://ti-ukraine.org/research/indeks-spryjnyattya-koruptsiyi-2018/> (дата звернення. 17.10.2019).
2. North D. *Growth and structural change*, New York Norton, 1981.
3. Treisman D. *The causes of corruption: a cross-national study* *Journal of public economics*. Vol. 76 №3 2000, Pp: 399-457. Available from: <http://www.sscnet.ucla.edu/polisci/faculty/treisman/Papers/causes.pdf>. (дата звернення. 17.10.2019).
4. *Природа та поширеність корупції*. URL: https://old.nazk.gov.ua/files/docs/nazk_files/doslidzhennya/5.pdf (дата звернення. 17.10.2019).

Когуч Олександра Віталіївна, магістрантка,
Загурський Олександр Богданович, к.ю.н., доцент,
доцент кафедри міжнародної економіки,
маркетингу і менеджменту

**ПРАВА І СВОБОДИ ЛЮДИНИ ЯК ОСНОВА ЕФЕКТИВНОГО
ФУНКЦІОНУВАННЯ ОРГАНІВ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ**

Важливим компонентом будь-якої правової системи є інститут прав і свобод людини. Це складне і багатогранне поняття виражає не тільки потенційні, але й реальні можливості його власника, закріплені Конституцією будь-якої держави та іншими нормативними актами.

З огляду на це, питання про єдність прав і свобод людини і громадянина у демократичному суспільстві нині набуває все більшої актуальності в науковій літературі і підлягає більш ґрунтовному дослідженню.

Як наслідок, стратегія на створення правової держави, на утвердження демократичних принципів управління суспільством немислимий без визнання Україною прав і свобод людини.

В силу багатьох причин проблема прав людини в нашій країні, на жаль, не була домінуючою.

Низький рівень економічного розвитку, нестабільність в соціально-політичній і правовій сфері, відсутність ефективних форм правового виховання громадян зумовили те, що населення нашої держави практично не знає своїх прав.

Побудова правової держави передбачає створення такого громадського союзу, який, ґрунтуючись на праві і законі, встановлює правильні і гуманні взаємини між органами державної влади і особою. Проте, у прагненні створити таку державу і визнання міжнародних стандартів до вирішення проблеми забезпечення реалізації громадянами своїх прав і свобод дуже велика дистанція.

Невід'ємною складовою такого забезпечення є налагоджений соціально-правовий механізм захисту громадян від порушень їх прав і свобод.

Тим не менше, слід констатувати, що багато із задекларованих в Конституції України фундаментальних прав і свобод потребують співпраці та активної участі держави, в цілому, та органів публічної влади у забезпеченні їх реалізації та дотримання.

До таких слід віднести право на участь в управлінні державними справами, у всеукраїнському та місцевих референдумах, право на справедливий судовий розгляд, право на освіту, працю, охорону здоров'я тощо.

Особливої актуальності це набуває за умов, коли держава в сучасному суспільстві володіє монополією на репрезентацію та захист публічних інтересів, тому що виступає від імені всього суспільства та діє на благо останнього.

Тим не менше, будь-яке монопольне становище призводить до свавілля та різноманітних зловживань, і все це може відбуватися під прикриттям забезпечення пріоритету загальносуспільних інтересів, що призводить до звуження, а то й нехтування правами і свободами людини. І саме для того, щоб запобігти такому свавіллю з боку держави має бути встановлений ефективний контроль з боку суспільства.

Більше того, права індивіда повинні бути захищені від свавільних дій влади незалежно від того, за згодою чи без згоди громадян ця влада здійснюється. Права і свободи кожної окремої людини одночасно є і виправданням для державної влади, і межами її виконання.

У якості вимог, які людина або громадянин може пред'явити органам держави, ці основні права і свободи, що належать кожному, хто вступає у стосунки з державною владою, дозволяють зберегти ці межі. При цьому держава повинна діяти у відповідності до засад верховенства права і справедливості [1, с. 10].

О.В. Чернецька зауважує про те, що “для сучасного стану державно-правової дійсності характерним є підготовка нового проекту Конституції України, то внесення змін до Розділу 2 Конституції України “Права, свободи та обов'язки людини і громадянина” має базуватися на загальноновизнаній системі цінностей та пов'язаних з ними уявлень, поглядів та принципів про місце та роль прав людини в суспільстві та державі [2, с. 89].

Вважаємо, що права людини повинні виконувати три функції:

- 1) захист свободи індивіда від його порушення з боку держави;
- 2) необхідність створення державою можливості здійснення прав особи;
- 3) захист прав і свобод індивіда від порушень з боку інших осіб.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Конституційна держава та права людини й основоположні свободи: Україна та європейський досвід: колект. монографія. О. М. Ващук та ін.; Закарпат. держ. ун-т. Ужгород: Мистецька лінія, 2008. 347 с.
2. Чернецька О.В. Права та свободи людини і громадянина як основа функціонування органів публічної влади. Часопис Київського університету права. № 1. 2014. С. 87-90.